

Број: 27.1- 020-147/24

Датум, 9. децембра 2024. године

На основу чл. 22. став 3. и 19 став 2. тачка 2) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, бр. 94/15 и 62/18), Фискални савјет Републике Српске, на 16. редовној сједници одржаној 9. децембра 2024. године, након разматрања Приједлога закона о измјени и допунама Закона о буџетском систему – по хитном поступку, даје сљедеће

М И Ш Љ Е Њ Е

на Приједлог закона о измјени и допунама Закона о буџетском систему Републике Српске - по хитном поступку

Чланом 19. став 2. тачка 2) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, бр. 94/15 и 62/18), утврђено је да Фискални савјет Републике Српске даје мишљење и анализе Народној скупштини Републике Српске на нацрте и приједлоге закона, других прописа и стратешких докумената којима се уређују питања фискалне политике или који могу да имају утицај на фискалну политику.

Влада Републике Српске, Генерални секретаријат, доставио је Фискалном савјету Републике Српске (у даљем тексту: Фискални савјет), 5. децембра 2024. године, Приједлог закона о измјени и допунама Закона о буџетском систему Републике Српске - по хитном поступку, ради давања мишљења.

Законом о буџетском систему („Службени гласник Републике Српске“ бр. 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16) уређује се буџетски систем Републике Српске, припрема, планира, начин израде, доношење и извршење буџета Републике Српске, буџета општина и градова, фондова, задуживање и отплата дуга, рачуноводство, извјештавање и контрола буџета Републике Српске, општина, градова и фондова. Овим законом се такође утврђују приходи буџета Републике Српске, приходи који се дијеле између буџета Републике и буџета градова, општина и других корисника, приходи буџета градова и општина и приходи фондова. између осталог припадност и расподјела прихода од индиректних и директних пореза, као и непореских прихода у Републици Српској. Законом су уређена и општа правила буџетског система Републике Српске, као и одредбе којима је одређено да се буџетска средства користе за финансирање функција буџетских корисника, извршавање њихових задатака и остале намјене које су у складу са Уставом и законом, као и прописима органа јединица локалне самоуправе и фондова.

Приједлогом закона о измјени и допунама Закона о буџетском систему Републике Српске-по хитном поступку (у даљем тексту: Приједлог закона), предложено је издвајање дијела средстава од пореза на добит у корист Града Источно Сарајево. Наиме, предложеним одредбама издваја се дио прихода буџета Републике Српске од пореза на добит и то дио који плате привредна друштва, обвезници пореза на добит који имају сједиште на територији Града Источно Сарајево, те се тај дио средстава расподјељује између буџета Републике Српске и буџета Града Источно Сарајево у омјеру 85:15. Практично 15% прихода од пореза на добит који плате обвезници са сједиштем на територији Града Источно Сарајево расподјељује се Граду Источно Сарајево. У складу са Законом о територијалној организацији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 69/09, 70/12, 83/14, 106/15, 26/19, 15/21 и 37/22) Град Источно Сарајево је једини град у Републици Српској који у свом саставу има више општина и који за разлику од других јединица локалне самоуправе нема могућност увођења или повећања властитих прихода. Наиме, Град Источно Сарајево ограничен је на приходе од ПДВ чији раст не прати раст издвајања које градска управа има за лична примања, материјалне трошкове, текућа и инвестициона одржавања. Приходи које у свом буџету Град Источно Сарајево оствари од боравишне таксе и средстава противпожарне заштите су намјенски приходи и не могу се употребљавати у друге сврхе. Такође, приходи које Град Источно Сарајево наплати од комуналне накнаде, у складу са Законом о комуналним дјелатностима су такође намјенски и дијеле се између буџета општина у саставу Града и буџета Града у омјеру 50:50, уз напомену да је до 2023. године Град остваривао приход од комуналне таксе од истицања пословног имена али је тај приход укинут.

Дакле, због специфичности структуре финансирања Града Источно Сарајево предложено је издвајање од прихода од пореза на добит који плате привредна друштва на територији Града Источно Сарајево и то у омјеру 85:15 у корист Буџета Републике Српске. Процјењује се, да ће Граду Источно Сарајево, припасти око 700.000 КМ дијела пореза на добит на годишњем нивоу.

Надаље, Приједлогом закона уводи се мјера расподјеле прихода у трајању од три године којом се јединицама локалне самоуправе које имају преко 100.000 становника умањује дио прихода од индиректних пореза и расподјељује у корист оних јединица локалне самоуправе које имају мање од 50.000 становника, на начин да се приход умањује за 7% и расподјељује се према сљедећим критеријумима:

а) 65% укупног износа припада општинама и градовима које су оствариле мање од 5 милиона КМ прихода од индиректних пореза у претходној години и

б) 35% укупног износа припада општинама и градовима које су оствариле више од 5 милиона КМ прихода од индиректних пореза у претходној години.

У складу са напријед наведеном измјеном процјењује се да би очекивани износ средстава за расподјелу јединицама локалне самоуправе које имају мање од 50.000 становника износио око 9 милиона КМ. Наведено значи да би јединице локалне самоуправе које остварују веома ниске приходе у укупном износу добиле око 5,9 милиона КМ, док би осталима припало 3,1 милион КМ, осим три града који имају између 50.000 и 100.000 становника.

Фискални савјет Републике Српске, констатује да се предложеном допуном Закона развија посебан облик фискалног изравњања између јединица локалне самоуправе, који треба да допринесе финансијској стабилности јединица локалне самоуправе у Републици Српској, првенствено оних које су у категорији неразвијених и изразито неразвијених. Наиме, у складу са Одлуком о степену развијености јединица локалне самоуправе у Републици Српској за 2025. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 97/24) у категорији неразвијених и изразито неразвијених је 35 јединица локалне самоуправе.

У складу са Законом о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске бр. 97/16, 36/19 и 61/21), Република Српска, односно њени органи кроз мјере уједначавања пружа подршку неразвијеним и изразито неразвијеним јединицама локалне самоуправе, у циљу смањења разлике у степену развијености и финансијског оптерећења у извршавању надлежности, а предложена измјена и допуне ће додатно ојачати тај процес.

Међутим, Фискални савјет сматра, да се дугорочна фискална одрживост и финансијска стабилност јединица локалне самоуправе не може постићи интервенцијом у један пропис, већ кроз интервенције у више закона и подзаконских аката који уређују систем локалне самоуправе и финансирање јединица локалне самоуправе, а све у циљу стварања услова за уравнотежен развој јединица локалне самоуправе. Због тога је у наредном периоду, поред интервенција у законодавном оквиру, потребно радити на јачању капацитета јединица локалне самоуправе у ефикасном и транспарентном управљању буџетским средствима, дјелотворном управљању имовином и ресурсима, те јачању финансијске дисциплине и фискалне одговорности.

**ПРЕДСЈЕДНИК
ФИСКАЛНОГ САВЈЕТА**

Проф. др Миленко Крајишник,с.р.